

Commissie van Deskundigen – Afsluitdijk
p/a Prof.dr. C.C. Koopmans
SEO Economisch Onderzoek

Amsterdam

Aan:
Mw. ir. Y.A.M. van der Meulen
Projectdirecteur Toekomst Afsluitdijk
Ministerie van Infrastructuur & Milieu

Den Haag

Amsterdam, 10 mei 2011

Betreft: Afsluitdijk - Advies Commissie van Deskundigen

Geachte mevrouw Van der Meulen,

Het Projectteam Afsluitdijk van het ministerie van Infrastructuur & Milieu heeft een commissie van deskundigen gevraagd een wetenschappelijk oordeel te geven over de eindrapportage van het Centraal Planbureau (CPB) getiteld "*Een kosteneffectiviteitsanalyse naar de toekomstige inrichting van de Afsluitdijk*". De commissie bestaat uit prof.dr. Ekko van Ierland (Wageningen UR), prof.dr. Carl Koopmans (SEO Economisch Onderzoek, Vrije Universiteit), prof.dr. Piet Rietveld (Vrije Universiteit) en prof.dr. Anne van der Veen (Universiteit Twente).

Algemeen

De commissie prijst de inzet van het Centraal Planbureau bij de uitvoering van deze kosteneffectiviteitsanalyse en de volledigheid van de analyse en rapportage. De commissie is van mening dat het onderzoek op een wetenschappelijk verantwoorde manier is uitgevoerd. De onderstaande opmerkingen zijn aanvullingen op dit positieve oordeel.

Kosten-effectiviteit en kosten-baten

Er is gekozen om een kosteneffectiviteitsanalyse uit te voeren naar de mogelijkheden om de Afsluitdijk tot het jaar 2100 te laten voldoen aan de veiligheidsnorm van 1:10.000 die tegenwoordig geldt voor de Afsluitdijk. Het CPB-onderzoek beschrijft zes alternatieven om dit doel te bereiken. Doordat de veiligheidsnorm voor alle alternatieven gelijk wordt verondersteld en daarmee het veiligheidseffect van elk alternatief (nagenoeg) gelijk is, is besloten om geen kosten-batenanalyse (KBA) uit te voeren maar een kosteneffectiviteitsanalyse (KEA). Daarmee wordt niet onderzocht of de onderliggende veiligheidsnorm optimaal is. Om deze vraag toch te beantwoorden wordt in een later stadium een afzonderlijke KBA uitgevoerd. Het CPB stelt dat de werkzaamheden idealiter in omgekeerde volgorde plaats hadden moeten vinden. De commissie onderschrijft de zienswijze van het CPB en betreurt de gekozen volgorde van de werkzaamheden. De resultaten van de KBA van de veiligheidsnorm beïnvloeden immers de uitkomsten van de KEA.

voor de aandacht die is gegeven aan deze risico's. In lijn met een aanbeveling van het CPB wil de commissie erop wijzen dat de genoemde risico's nog nader onderzoek verdienen in het kader van de KBA Norm Afsluitdijk.

Aanbevelingen voor de korte termijn

Het CPB-onderzoek gaat over de periode 2020-2100. Naast bovenstaand oordeel over dit onderzoek wil de commissie van de gelegenheid gebruik maken om een aanbeveling te doen voor de kortere termijn. De commissie wil er met nadruk op wijzen dat de Afsluitdijk op dit moment bij lange na niet voldoet aan de huidige veiligheidsnorm. Zelfs aan de oude veiligheidsnorm van 1:1.430 lijkt niet te worden voldaan. Dit laatste betekent dat er mogelijk onaanvaardbaar hoge risico's bestaan. De commissie wil daarom een dringend signaal geven dat het belangrijk is om de situatie op korte termijn op orde te brengen. De commissie verzoekt u met klem om deze problematiek binnen enkele weken onder de aandacht van de verantwoordelijke bewindspersoon te brengen.

De commissie adviseert om in een tijdsbestek van 1 à 2 maanden in kaart te brengen welke additionele informatie nodig is om op korte termijn een beslissing te kunnen nemen over maatregelen die na implementatie op korte termijn de risico's op een aanvaardbaar niveau brengen. Het is van belang om deze beslissing zoveel mogelijk op *no-regret* overwegingen te baseren. Hierbij gaat het dan om renovatie en gedeeltelijke sluiting van spuisluisen. De CPB-studie geeft hiervoor nuttige aanwijzingen, zoals hierboven geschetst.

Met vriendelijke groet,

Prof.dr. Carl Koopmans
Voorzitter Commissie van Deskundigen – Afsluitdijk

cc. Mw. drs. R. Peters, Directoraat-Generaal Water, Ministerie van Infrastructuur & Milieu